

5. Меликян В.Ю. О лексической членимости и вариативности нечлененых предложений / В.Ю. Меликян // Русский язык в школе. – 2004. – №2. – С. 68–72.
6. Меликян В.Ю. Современный русский язык. Синтаксис нечлененого предложения: Учебное пособие / В.Ю. Меликян. – Ростов-на-Дону : Изд-во РГПУ, 2004. – 288 с.
7. Сучасная беларуская драматургія : Традыцы і наватарства: [Зб. тв. / Уклад. і прадм. П. Васючэнка; Пад агул. рэд. У.М. Сіўчыкава] / Васючэнка П., Сіўчыкаў У. – Мінск: Сэр-Віт, 2003. – 639 с.
8. Фисенко И.Е. Коммуникемы русского языка в аспекте речевого воздействия: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.19 / И.Е. Фисенко; Ростовский государственный педагогический университет. – Ростов-на-Дону, 2005. – 22 с.
9. Goldflam A. Písek a jiné kousky / A. Goldflam. – Brno : Větrné mlyny, 2010. – 584 s.
10. Havel V. Zahradní slavnost / V. Havel. – Brno : Větrné mlyny, 2010. – 78 s.
11. Havel V. Hry 2. / V. Havel. – Brno : Větrné mlyny, 2011. – 542 s.
12. Kohout P. August, august, august / P. Kohout. – Brno : Větrné mlyny, 2006. – 146 s.
13. Мірошніченко Н.Л. Самогубство самоти [Електронний ресурс] / Н.Л. Мірошніченко. – 2004. – Режим доступу : <http://nejdana.ucoz.ua/load/0-0-0-3-20>. – Дата доступу : 13.04.2014.
14. Мірошніченко Н.Л. Той, хто відчиняє двері [Електронний ресурс] / Н.Л. Мірошніченко. – Режим доступу : <http://nejdana.ucoz.ua/load/0-0-0-3-20>. – Дата доступу : 13.04.2014.
15. Тарасенко В. Купить місячну доріжку [Електронний ресурс] / В. Тарасенко. – Режим доступу : <http://ukrdrama.at.ua/load/0-0-0-12-20>. – Дата доступу : 13.04.2014.
16. Уварова Н. Коли настане весна [Електронний ресурс] / Н. Уварова. – Режим доступу : <http://ukrdrama.at.ua/load/0-0-0-4-20>. – Дата доступу : 13.04.2014.
17. Уварова Н. Шахрайки [Електронний ресурс] / Н. Уварова. – Режим доступу : <http://ukrdrama.at.ua/load/0-0-0-1-20>. – Дата доступу : 13.04.2014.
18. Český národní korpus [Elektronický zdroj]. – Režim přístupu : <http://ucnk.ff.cuni.cz/verejny.php>. – Datum přístupu : 13.04.2014.

В.В. Лемязя⁶

АНТРАПАНІМІЯ СТОЛІНСКАГА РАЁНА (на матэрыяле адапелятыўных прозвішчаў жыхароў Рамельскага сельскага савета)

Прозвішчы на Беларусі ўзніклі не так даўно – у XVII–XVIII стагоддзях, і сёння кваліфікуюцца як другасныя ўтварэнні. Як адзначае П.У. Сцяцко, “асновай іх былі ўласныя асабовыя імёны або мянушкі, якія нярэдка характарызавалі асобаў паводле пэўных адзнакаў, прымет, уласцівасцяў, іх падабенства да вядомых рэаліяў. Потым мянушкі набылі статус прозвішчаў, сталі перадавацца па спадчыне” [4, с. 164].

Прозвішчы адапелятыўнага паходжання цесна звязаны з гісторыяй грамадства, з гаспадарчай і духоўнай дзейнасцю іх носьбітаў, характарам і духоўнай культурай беларусаў і адлюстроўваюць разнастайныя галіны жыццядзейнасці чалавека. Даследаванне прозвішчаў жыхароў Рамельскага сельскага савета Столінскага раёна Брэсцкай вобласці (фактычны матэрыял пададзены 312 адзінкамі) паказала, што значную частку такіх антрапонімаў складаюць прозвішчы, утвораныя ад назваў асоб па прафесіі і занятку,

⁶ Студэнтка 5 курса спецыяльнасці «Беларуская філалогія», навуковы кіраўнік дацэнт кафедры сучаснай беларускай мовы С.М. Якуба.

прыналежнасці да сацыяльных груп (8,01 % ад агульнай колькасці зафіксаваных прозвішчаў).

Да вышэйзгаданай групы адносіцца прозвішча **Бандаравец**. На думку акадэміка М. В. Бірылы, асновай для ўтварэння такога прозвішча стала мянушка паводле занятку – *Бондар* [1, с. 58]. ТСБЛМ слова *бондар* тлумачыць як ‘майстар па вырабу драўлянай пасуды (бочак, дзежак, цаброў і інш.)’ [6, с. 91]. Такое самае значэнне зафіксавана і ў Тураўскім слоўніку [7, т.1, с. 72]. Паводле ЭСБМ, лексема *бондар* ўзыходзіць да інд-еўр. **bъdn’a*, **bъdъnъ* – ‘бочка’ [8, т.1, с. 370]. Аналіз лексікаграфічных крыніц і навуковых даследаванняў дазваляе сцвярджаць, што мянушку *Бондар*, якая з цягам часу стала прозвішчам, маглі даць майстру па вырабе драўлянага посуду.

Прозвішча **Бойчанка**, на думку вучоных, утварылася ад слова *бойка*, памянш. *бойчык* [1, с. 57]. Паводле ТСБЛМ, *бойка* – гэта ‘сварка, сутычка з узаемнымі пабоямі’ [6, с. 91]. Родапачынальнік прозвішча, магчыма, быў воінам і ўдзельнічаў у бітвах. Аднак варта адзначыць, што ў лексікаграфічных крыніцах зафіксаваны і іншыя значэнні слова *бойка*. Так, у “Тураўскім слоўніку” пададзена яшчэ некалькі значэнняў лексемы: *бойка* – гэта ‘*церніца*’, ‘*прэс для выціскання алею*’, ‘*трамбоўка*’ [7, т.1, с. 68]. У “Слоўніку беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” *бойка* – гэта ‘драўляная пасудзіна для збівання масла’ [3, т.1, с. 200]. Такім чынам, *Бойчанкам* маглі назваць гаспадара церніцы, таго, хто працаваў на прэсе, чалавека, які вырабляў прылады для збівання масла і інш.

Для прозвішча **Бягун**, як адзначае У. М. Юрэвіч, асновай стала аналагічная мянушка *Бягун* у значэнні ‘уцякач’, ‘той, хто ўцякае адкуль-небудзь ці ад справы’ [9, с. 12]. Такога самага меркавання прытрымліваюцца і іншыя даследчыкі, напрыклад, М. В. Бірыла [1, с. 75]. Паводле меркаванняў вучоных, заснавальнік роду выдзяляўся сваімі хуткаснымі якасцямі або быў ганцом, пасыльным. Не выключэнне, што чалавек мог усё рабіць на бягу, неахайна. Зварот да рэгіянальных лексікаграфічных крыніц дае падставы сцвярджаць думку пра існаванне іншых значэнняў слова *бягун*. Так, у “Слоўніку беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” лексема *бягун* тлумачыцца як ‘прыстасаванне, з дапамогай якога дзеці вучацца хадзіць’ [3, т. 2, с. 256]. Верагодна, так маглі назваць чалавека, які вырабляў такое прыстасаванне або іншым чынам быў звязаны з ім. У артыкуле І.І. Лучыц-Федарэц “Будаўнічая тэрміналогія беларускага Прыпяцкага Палесся” звяртаецца ўвага і на тое, што *бягун* – гэта ‘ствол дрэва з суком, да якога прыбіваліся дошкі варот’ [2, с. 221]. Лексема *бягун* у такім значэнні, безумоўна, таксама магла паслужыць базай для намінацыі асобы.

Прозвішча **Гарбар**, на думку даследчыкаў, утварылася ад мянушкі паводле занятку – *Гарбар* [1, с. 17]. У “Слоўніку беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” лексема *гарбар* зафіксавана ў значэнні ‘той, хто вырабляе скуры’ [3, т.1, с. 424]. Як адзначаецца ў ЭСБМ, у аснове слова *гарбар* ляжыць польскае *garbarz*, якое запазычына са с.-в.-ням. *gerwer*, утворанага ад

дзеяслова *gerwen, garxyen, gerben* ‘вырабляць кожу’ [8, т.3, с. 56]. Таму ёсць падставы меркаваць, што заснавальнік прозвішча займаўся вырабам скур.

На думку М.В. Бірылы, прозвішча **Гермаш** утварылася ад аналагічнай мянушкі паводле занятку – *Гермаш* – у значэнні ‘артылерыст, пушкар’ [1, с. 108]. У адпаведнасці з думкай вучонага можна адзначыць, што заснавальнік прозвішча мог быць майстрам, які вырабляў пушкі, ці артылерыстам. Паводле ЭСБМ, слова *гермаш* мае яшчэ адно значэнне – ‘*кірмаш*’ [8, т.3, с. 79]. Такое самае значэнне зафіксавана і ў “Слоўніку беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” [3, т.1, с. 441]. Таму таксама можна меркаваць, што дзейнасць родапачынальніка прозвішча была нейкім чынам звязана з кірмашом.

У аснове прозвішча **Жэзняк** ляжыць польскае слова *zecznać* – ‘даваць <даць> паказанні’ [11, с. 603]. Паводле адной з версій, у аснове прозвішча ляжыць польскае слова *żegnać* у значэнні ‘развітвацца; жагнаць, ахінаць знакам крыжа’ [10, с. 164]. Згаданая лексема можа ўказваць на род дзейнасці заснавальніка прозвішча (ён мог быць святаром) ці на асаблівасці яго характару і паводзін.

Прозвішча **Каляда** вядзе свае карані ад аналагічнай мянушкі *Каляда* [1, с. 175]. ТСБЛМ тлумачыць слова *каляда* як ‘даўнейшы абрад хаджэння па хатах у калядныя вечары з віншаваннем, велічальнымі песнямі, а таксама песня, што спяваецца ў час гэтага абраду і падарункі, атрыманыя ад гаспадара за віншаванне і песні’ [6, с. 267]. Падобныя значэнні лексемы *каляда* зафіксаваны ў “Тураўскім слоўніку” і “Слоўніку беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” [7, т. 2, с. 205; 3, т. 2, с. 385]. П.У. Сцяцко ў “Дыялектным слоўніку (з гаворак Зэльвеншчыны)” прыводзіць наступнае значэнне лексемы: *каляда* – ‘назва адкормленага кабана, якога колюць на каляды’ [5, с. 73]. Паводле ЭСБМ, *каляда* – гэта ‘плата свяшчэнніку за хрэсны ход у час каляд’, ‘хвост вяпрук, які вараць на купцю і ядуць на каляды, ‘вяпрук, якога колюць на каляды, туша яго’, ‘бог весялосці і радасці’ [8, т.4, с. 215]. Зыходзячы з вышэйадзначанага, можна меркаваць, што родапачынальнік прозвішча меў непасрэднае дачыненне да святкавання Каляд, удзельнічаў у калядаванні і падрыхтоўцы да свята, дапамагаў свяшчэнніку праводзіць хрэсны ход і інш.

Коваль – прозвішча, асновай утварэння для якога стала мянушка *Каваль* [1, с. 166]. Паводле ТСБЛМ, *каваль* – гэта ‘рабочы, майстар, які займаецца коўкай металу’ [6, с. 262]. Такім чынам, можна меркаваць, што прозвішча *Каваль* атрымаў чалавек, для якога коўка металу стала прафесійным заняткам.

Асновай прозвішча **Кучар**, як лічыць М. В. Бірыла, стала мянушка *Кучар*, што ўтварылася ад аналагічнай лексемы *кучар* [1, с. 237]. У ЭСБМ і “Слоўніку беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” слова *кучар* зафіксавана ў значэнні ‘фурман’ [8, т.5, с. 177; 3, т. 2, с. 594], што дазваляе меркаваць пра занятак родапачынальніка прозвішча.

Прозвішча **Мельнік** магло ўтварыцца ад мянушкі *Мельнік*, якая таксама ўказвае на род занятку [1, с. 283]. Паводле ЭСБМ, лексема *мельнік* мае значэнне ‘*млынар*’ [8, т. 7, с.13]. Аналіз слоўнікавых артыкулаў рэгіянальных лексікаграфічных крыніц дае падставы сцвярджаць, што лексема *мельнік* мае і

іншыя значэнні. Так, “Слоўнік беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча” тлумачыць слова *мельнік* як ‘малую ўкладку снапоў’ [3, т. 3, с. 57]. Таму, звяртаючы ўвагу на тое, што мянушку *Мельнік* мог мець гаспадар млына, той, хто працуе на млыне, варта ўлічваць і іншыя значэнні гэтай лексемы.

Што да прозвішча *Панамарэнка*, то трэба адзначыць, што ў яго аснове ляжыць мянушка *Панамар*, якая ўказвае на род занятку родапачынальніка прозвішча. Панамар – гэта царкоўнаслужачы, які запальвае свечы, рыхтуе кадзіла, дапамагае ў алтары і б’е ў званы [1, с. 313].

Аналіз прозвішча *Пруднікаў* дае падставы сцвярджаць, што асновай для яго ўтварэння стала мянушка *Пруднік*, якая ўказвае на занятак асобы [1, с. 333]. Як лічыць У. М. Юрэвіча, *пруднік* – гэта ‘мельнік на вадзяным млыне’ [9, с. 35].

У аснове прозвішча *Рэзановіч* ляжыць дзеяслоў *рэзаць*. У ЭСБМ і “Тураўскім слоўніку” зафіксавана некалькі значэнняў для гэтага дзеяслова. Напрыклад, *рэзаць* – ‘чым-небудзь вострым раздзяляць на часткі’, ‘пілаваць’, ‘жаць’, ‘забіваць’, ‘муліць’, ‘балець’, ‘кусаць, грызці’, ‘есці’, ‘ампутаваць’, ‘дакараць’, ‘падмываць (бераг)’, ‘бойка іграць на муз. інструменце’ [8, т. 11, с. 258; 7, т. 4, с. 345]. Прозвішча, хутчэй за ўсё, указвае на род занятку, прафесію заснавальніка. Можна меркаваць, што чалавек працаваў з тканінай, з дрэвам, быў лекарам, музыкантам і інш.

Як вядома, прозвішча *Слесараў* утварылася ад мянушкі паводле занятку – *Слесар*. Паводле ТСБЛМ, *слесар* – гэта ‘рабочы, спецыяліст па апрацоўцы, зборцы і рамонту металічных вырабаў’ [6, с. 608]. Такім чынам, прозвішча ўказвае на прафесію родапачынальніка.

Прозвішча *Сулкоўскі*, як адзначае М.В. Бірыла, магло быць ўтворана ад слова *сула*, памянш. *сулік*. У розных рэгіёнах слова *сула* мае некалькі значэнняў ‘абяцанка, абяцанне’, ‘пажаданне’, ‘той, хто суліць, абяцае’ [1, с. 378]. У Тураўскім слоўніку дзеяслоў *суліць* мае пераноснае значэнне ‘сунуць’, г.зн, даваць што-небудзь [7, т. 5, с. 116]. Такім чынам, можна меркаваць, што *Сулкоўскім* маглі празваць чалавека за яго звычку даваць абяцанні і інш.

На думку М. В. Бірылы, асновай прозвішча *Хмільніцкі* стала мянушка *Хмельнік*, якая пайшла ад слова *хмель* [1, с. 431]. Як зафіксавана ў ТСБЛМ, *хмель* – гэта ‘павойная расліна з доўгім тонкім сцяблом, а таксама насенне некаторых культурных відаў гэтай расліны, выкарыстоўваецца ў піваварэнні’, і ‘стан ап’янення, выкліканы алкагольнымі напіткамі’ [6, с. 723]. Такім чынам, можна меркаваць, то *Хмельнікам* празвалі таго, хто вырошчваў хмель, варыў піва ці часта быў у стане ап’янення.

Вучоныя лічаць, што прозвішча *Шаўчук* утварылася ад аналагічнай мянушкі *Шаўчук*, якая ўказвае на род занятку. На Украіне *шаўчук* – гэта ‘той, хто прафесійна займаецца шыццём’ [1, с. 471].

Прозвішчы *Пановіч* і *Паноўскі*, на думку М. В. Бірылы, утварыліся ад слова *пон* [1, с. 329]. Паводле ТСБЛМ, *пон* – гэта ‘праваслаўны святар’ [6, т. 9, с. 279]. Аднак у “Тураўскім слоўніку” зафіксавана яшчэ адно значэнне лексемы *пон* – ‘снегавая баба’ [7, т. 4, с. 165]. З адзначанага вынікае, што такія прозвішчы

маглі атрымаць людзі, якія былі святарамі ці іх сваякамі або дапамагалі ім. Варта таксама прымаць пад увагу і рэгіянальнае значэнне слова *поп*.

Асновай прозвішча **Старавойтаў** стала назва службовай асобы – *войт* і прыметнік *стары*, які гэту асобу характарызуе [1, с. 389]. Паводле ЭСБМ, *войт* – гэта ‘сельскі стараста, прыказчык у часы прыгону’. Лексема запазычана з польскай мовы, а польскае *wójt* у сваю чаргу ўзыходзіць да с.-в.-ням. *voget* ‘дазорац, правіцель’ [8, т. 2, с. 184]. Такім чынам, можна сцвярджаць, што некалі родапачынальнік прозвішча быў войтам.

Прозвішча **Царыкевіч**, на думку вучоных, утворана ад лексемы *цар*, памянш. *царык* [1, с. 436]. Паводле ТСБЛМ, *цар* – гэта ‘тытул манарха ў некаторых краінах, а таксама асоба, якая мае такі тытул’ і ‘першы, лепшы ў якіх-небудзь адносінах сярод сябе падобных’ [6, с. 727]. Такія ж значэнні слова зафіксаваны і ў рэгіянальных лексікаграфічных крыніцах, напрыклад, у Тураўскім слоўніку [7, т. 5, с. 262]. Гэта значыць, што прозвішча *Царыкевіч* мог атрымаць чалавек, які якім-небудзь якасцямі выдзяляўся сярод іншых.

Такім чынам, аналіз прозвішчаў жыхароў Рамельскага сельскага савета дае падставы сцвярджаць, што большасць антрапонімаў адапелятыўнага паходжання мае этымалагічна выразную семантыку і суадносіцца з сучаснымі значэннямі назваў паводле прафесіі і роду заняткаў. Разам з тым сярод прозвішчаў сустракаюцца і такія адапелятыўныя ўтварэнні, значэнне і паходжанне якіх тлумачыцца толькі пры выкарыстанні разнастайных, у тым ліку і рэгіянальных лексікаграфічных крыніц. Даследаванне яшчэ раз дазваляе правесці думку пра тое, што антрапонімы з’яўляюцца своеасаблівымі помнікамі гісторыі і культуры беларускага народа, а іх вывучэнне будзе садзейнічаць засваенню мовы ў лінгвакультуралагічным аспекце.

Літаратура

1. Бірыла, М. В. Беларуская антрапанімія: Прозвішчы, утвораныя ад апелятыўнай лексікі / М. В. Бірыла; рэд. Р. І. Аванесаў. – Мінск : Навука і тэхніка, 1969. – 508 с.
2. Лучыц-Федарэц, І. І. Будаўнічая тэрміналогія беларускага Прыпяцкага Палесся / І.І. Лучыц-Федарэц // Народнае слова; пад рэд. А. Я. Баханькова. – Мінск: Навука і тэхніка, 1976. – С. 218–235.
3. Слоўнік беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча. У 5-ці т. / склад. А. А. Крывіцкі, Г. А. Цыхун, І. Я. Яшкін. – Мінск: Навука і тэхніка, 1979–1986.
4. Сцяцко, П. У. Прозвішчы жыхароў Зэльвеншчыны // Філалагічнае краязнаўства Гродзеншчыны (матэрыялы і даследаванні). – Гродна: ЮрСаПрынт, 2012. – С. 164–166.
5. Сцяцко, П. У. Дыялектны слоўнік. 3 гаворак Зэльвеншчыны / П. У. Сцяцко. – Мінск: Выд-ва БДУ, 1970. – 183 с.
6. Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы: Больш за 65 000 слоў / Пад рэд. М. Р. Судніка, М. Н. Крыўко. – 4-е выд. – Мінск: БелЭН, 2005. – 784 с.
7. Тураўскі слоўнік. У 5-ці т. / склад. А. А. Крывіцкі, Г. А. Цыхун, І. Я. Яшкін. – Мінск: Навука і тэхніка, 1982–1987.
8. Этымалагічны слоўнік беларускай мовы: у 11 т. / Уклад. Г. А. Цыхун [і інш.]. – Мінск: Беларуская навука, 1987 – 2006.
9. Юрэвіч, У. М. Слова жывое, роднае, гаваркое...: навук.-папуляр. кніга / У.М. Юрэвіч. – Мінск: Юнацтва, 1992. – 271 с.
10. Польска-беларускі тэматычны слоўнік для школьнікаў і студэнтаў / Лявон Баршчэўскі. – Мінск: выд-ва Зміцера Коласа, 2012. – 274 с.

К.П. Любецкая

ТЭРМІНАЛАГІЧНЫ СТАНДАРТ ЯК ЖАНР ТЭРМІНАГРАФІ

У сучасных умовах пашырэння міжнародных кантактаў у навуковай, тэхнічнай і гуманітарнай сферах важнае значэнне адыгрывае стандартызацыя тэрміналогіі. Як вядома, “стандартызацыя – дзейнасць, накіраваная на дасягненне аптымальнай ступені ўпарадкавання ў пэўнай галіне шляхам устанаўлення палажэнняў для ўсеагульнага і шматразовага прымянення ў адносінах рэальна існуючых або патэнцыяльных задач. Важнейшымі вынікамі дзейнасці па стандартызацыі з’яўляюцца павышэнне ступені адпаведнасці прадукцыі, працэсаў і паслуг іх функцыянальнаму прызначэнню, ліквідацыя бар’ераў у гандлі і садзейнічанне навукова-тэхнічнаму і эканамічнаму супрацоўніцтву” [2, с. 8]. Як правіла, аб’ектам стандартызацыі выступаюць моўныя і нямоўныя знакі, што выражаюць спецыяльныя паняцці ў мове навукі і тэхнікі. “Да моўных сродкаў у навукова-тэхнічнай тэрміналогіі адносяць: тэрміны, абрэвіатуры, найменні сыравіны, матэрыялаў, вырабаў і іншых аб’ектаў тэхніка-эканамічнай інфармацыі” [3, с. 9]. Стандартызацыя тэрміналогіі пры гэтым прадугледжвае выпрацоўку адназначнай навукова-тэхнічнай тэрміналогіі, што спрыяе развіццю эфектыўных зносін паміж прадстаўнікамі пэўных прафесій, гарманізацыі нарматыўна-тэхнічнай дакументацыі, павышэнню якасці вучэбнай і даведачнай літаратуры.

Вынікі тэрміналагічнай работы ў галіне стандартызацыі афармляюцца ў выглядзе стандарта. Стандарт – нарматыўны дакумент па стандартызацыі, распрацаваны на аснове згоды большасці зацікаўленых бакоў і зацверджаны (прыняты) прызнаным органам, у якім акрэсліваюцца для ўсеагульнага і шматразовага выкарыстання правілы, агульныя прыцыпы або характарыстыкі, што датычацца розных відаў дзейнасці або іх вынікаў, і які накіраваны на дасягненне аптымальнай ступені ўпарадкавання ў пэўнай галіне. “Праз стандарт праводзіцца ў жыццё пэўная тэхнічная палітыка, укараняюцца ў народную гаспадарку, у асобныя галіны тыя або іншыя навуковыя і тэхнічныя рашэнні. Менавіта ў стандарце ажыццяўляецца ўзгадненне патрабаванняў усіх зацікаўленых бакоў (міністэрстваў, ведамстваў) да якасці прадукцыі, менавіта ў стандартах знаходзіць сваё адлюстраванне работа па ўніфікацыі вырабаў і метадаў, тыпізацыі, спецыялізацыі, сістэматызацыі і г.д.” [4, с. 3]. У самым шырокім сэнсе ўсе тэрміны, што сустракаюцца ў стандартах, можна разглядаць як стандартызаваныя тэрміны, паколькі яны падчас складання стандартаў праходзяць значную праверку сярод шырокай колькасці спецыялістаў. “Распрацоўка стандарту Рэспублікі Беларусь ажыццяўляюць галаўныя і базавыя арганізацыі па стандартызацыі, тэхнічныя камітэты па стандартызацыі, прадпрыемствы і арганізацыі згодна з заданнямі плана дзяржаўнай стандартызацыі Рэспублікі Беларусь, дзяржаўных галіновых навукова-тэхнічных і сацыяльна-эканамічных праграм, дагавораў на распрацоўку